Pohjanmaa toimintakertomus 2007–2008

1. Toimintaympäristö

Pohjanmaan on toimintaympäristönä kaksikielinen ja monikulttuurinen maakunta, jonka 17 kunnassa on n. 175 000 asukasta. Hyvinvoinnista ja terveydestä kertovien tilastojen mukaan Pohjanmaa on maan keskivertoa. Samanaikaisesti hyvinvoinnin tilassa on nähtävissä polarisoitumista ja hajonnan lisääntymistä maantieteellisesti ja väestöryhmittäin.

Kunta- ja palvelurakenneuudistus astuu voimaan Pohjanmaan kunnissa vaiheittain - joissakin vuoden 2009, joissakin 2010 alusta. Kunnat ovat valmistelleet toimintakauden aikana neljän yhteistoiminta-alueen syntymistä. Väestöpohjaltaan Pietarsaaren yhteistoiminta-alue on 42 200 asukasta, Vaasanseutu 70 400 asukasta, Rannikko-Pohjanmaa 26 100 asukasta sekä Mustasaaren yhteistoiminta-alue 24 600 asukasta.

Toinen tärkeä toimintaan vaikuttava asia on ollut ohjelmakauden vaihtuminen ja siirtyminen Sosiaalialan kehittämishankkeesta Kaste-aikaan (2008–2011). Kaste-ohjelma on tuonut uuden valtakunnallisen ja alueellisen yhteistyörakenteen. Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa kuuluvat Väli-Suomen laajuiseen yhteistyöalueeseen, Keski-Pohjanmaa kuuluessa Pohjois-Suomen yhteistyöalueeseen. Tästä huolimatta yhteistyö SONet BOTNIAn maakuntien välisenä jatkuu entisellään. Sekä Paras- että Kaste- hanke korostavat palvelujen järjestämistä ja organisoimista uudella tavalla. Tänä ajankohtana on kehittämisessä keskitytty palvelutuotantoon, mihin sisällöllistä tai substanssikohtaista kehittämistä on koetettu sovittaa yhteen. Tiedottaminen uudesta Kaste-ohjelmasta sekä se, että tietoa on Väli-Suomen alueella ollut saatavilla alueemme kehittämistarpeista, ovat korostuneet osaamiskeskustehtävissä.

Sosiaalialan kehittämishankkeen aika on ollut tärkeä Pohjanmaan kannalta, koska sen aikana kuntayhteistyö on laajentunut maakunnan kattavaksi, osin useampien maakuntien väliseksi, yhteistyöksi. Sosiaalijohtajien arvion mukaan maakunta onkin kooltaan ja väestöpohjaltaan sopiva maakunnanlaajuiseen yhteistyöhön. Kaste-hankkeisiin siirryttäessä yhteistyö on laajentumassa terveyden- ja sosiaalihuollon väliseksi. Lukuisten pienempien hankkeitten ajasta siirrytään laajempiin hankekokonaisuuksiin. Mitä laajempia hankkeita kootaan, sitä tärkeämmäksi osaamiskeskuksen rooli valmistelun maakunnallisessa koordinoinnissa näyttää muodostuvan. Rooli syntyy alueen tuntemuksesta ja vahvoista verkostoista.

Toimijakentässä tervetullut muutos on ollut Stakesin (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos vuoden 2009 alusta) alueyksikön toiminnan käynnistyminen Vaasassa. Alueyksikön toiminta keskittyy päihde-, mielenterveys- ja maahanmuuttajatyöhön. Merkittävää tukea kehittämiseen on saatavilla erityisesti mahdollisuudesta kytkeä tutkimusta, arviointia ja kehittämistä toisiinsa. Tässä vaiheessa kumppanuus näyttäytyy toisiaan täydentävänä yhteistyönä ja osaamiskeskuksen välittäjäroolia vahvistavana.

Toimintakauden alussa tapahtuneet henkilöstövaihdokset vaikuttivat SONet BOTNIAn omassa toiminnassa.

2. Pohjanmaan kehittämistyön linjaukset

Pohjanmaan ohjausryhmä asettaa toiminnan painopistealueet kaksivuotiskausittain ja ohjaa tällä tavalla kehittämisresurssien suuntaamista ja kehittämissuunnittelijan työtä. Ohjausryhmän jäsenistö koostuu sopimuskaupungin Vaasan sekä seutukuntien kuntaedustajista, koulutuksen ja tutkimuksen sekä palveluntuottajien ja järjestöjen edustajista. Myös muut alueen kannalta keskeiset toimijat on huomioitu (ohjausryhmän jäsenet liitteessä 1.). Pohjanmaan ohjausryhmästä on olemassa myös ns. laajennettu ohjausryhmä, jossa koostumus vahvistetaan terveydenhuollon edustajilla. Laajennettu ohjausryhmä toimii asiantuntijaroolissa maakuntaohjelman ja -suunnitelman laadinnassa. Ohjausryhmä on kokoontunut toimintakaudella kahdeksan kertaa.

Toimintasuunnitelmaa laadittaessa ohjausryhmä painotti toimintaympäristön muutosten huomioimista osaamiskeskuksen työskentelyssä, koska ne raamittavat myös alueellista toimintaa: Paras-hanke, Kaste-ohjelma sekä roolit Stakesin alueyksikön, Pohjanmaa-hankkeen ja SONet BOTNIAn yhteistyössä. Kehittämistoiminnan painopisteiksi priorisoitiin substansseina ennaltaehkäisevää ja lastensuojelutyötä, maahanmuuttajien integraatiota sekä päihde- ja mielenterveystyötä. Palvelurakenteen ja - tuotannon kehittämistä sekä henkilöstön osaamisen, työhyvinvoinnin ja riittävyyden turvaamista pidettiin tärkeänä painopistealueena erityisesti Paras-hanketta tukevina. Järjestöjen ja pohjoismaista asiantuntemusta toivottiin hyödynnettävän yhteistyössämme.

Ohjausryhmän on käsitellyt toimintaympäristön ajankohtaisia asioita, joista Kaste-hankeen tiedottaminen sekä valmistelut Väli-Suomen alueelliseen toimintasuunnitelmaan aiehankkeineen ovat olleet keskeisiä. Vaikka kuntakentän valmistelut Paras-hankkeeseen olivat käynnissä, hankehakuihin kyettiin valmistautumaan hyvin pitempiaikaisten maakuntaohjelman suunnitelmien varassa. Ohjausryhmässä on tehty tunnetuksi Stakesin alueyksikön, Pohjanmaa-hankkeen, BoWer-hankkeen sekä SB:n alueen kehittämisyksikköjen toimintaa. Kaksi kertaa vuodessa kokoontuvien Pohjanmaan perusturvajohtajien kokouksissa on paneuduttu samoihin aiheisiin.

Edellä mainitun BoWer-hankken (Pohjanmaan hyvinvointitutkimuksen ja – osaamisen keskittymä / Bothnia Welfare-coalition for Research knowledge) valmistelu ja käynnistyminen merkitsee alueen korkeakoulujen ja toimijoiden verkottumista ja myös liittymistä verkostoineen laajempaan hyvinvointikehittämiseen Hanke keskittyy hyvinvointiaiheeseen tutkimuksen, kehittämisen, arvioinnin ja koulutuksen näkökulmista. Hankkeen yhteydet ja aihealueet ovat merkittäviä alueellisesti, kansallisesti sekä kansainvälisesti. Moottoreina käynnistymisessä ovat olleet Stakesin alueyksikkö ja Vaasan yliopisto. SONet BOTNIA osallistuu hankkeen verkostoon kehittämisen ja arvioinnin näkökulmasta. Arvioinnin osalta on jo käynnistynyt arviointiosaajien verkoston toiminta kolmen pohjalaismaakunnan alueella. BoWer-yhteistyössä hyvinvointia koskevan tiedon tuottaminen, kokeilut ja kehittäminen saavat laajan viitekehyksen ja myös tukevat osaamiskeskustyötä merkittävästi.

3. Kehittämistoiminta painopistealueittain

- **Palvelurakenne- ja palvelutuotanto yhteistoiminta-alueilla**

Tavoitealueista Paras-hankkeen mukaisen palvelurakenteen- ja tuotannon kehittämisessä pääpaino on luonnollisesti ollut kuntien omassa työskentelyssä yhteistoiminta-alueiden rakentamisessa. SONet BOTNIA on tarjonnut foorumeita, joilla sosiaalijohto ja alan ammattilaiset ovat voineet keskustella ja vaikuttaa sosiaalisektorin kehitykseen maakunnassa. Sosiaali- ja perusturvajohtajien kokouksessa yhteistyössä lääninhallituksen kanssa käsiteltiin suunnitelmia yhteistoiminta-alueiden ja myös maakunnallisten palvelujen toteuttamisesta. Toimintakaudella syntyikin Pohjanmaan sosiaalipäivystyshankkeen tuloksena toimintamalli sosiaalipäivystyksen järjestämisestä kaksikielisesti, koko maakunnan kattaen. Paras-hanketta tukevia toimivia käytäntöjä kokeillaan erityisosaamisen ja -palvelujen järjestämiseen hankkeiden turvin myös vammaispalvelujen (kuljetuspalvelut, henkilökohtainen apu) sekä lastensuojelun alueella.

Suunnittelun näkökulmasta katsottuna kuntien asiantuntijoiden verkosto on osallistunut ja voinut vaikuttanut siihen, että hyvinvointi – ja sosiaalialan - näkökulma sijoittuu maakunnan kokonaiskehittämisen kentässä entistä paremmin. Yhteistyö Pohjanmaan liiton kanssa maakuntaohjelman toteuttamisessa sekä käynnistynyt maakuntasuunnitelmatyö 2040 tukevat tätä työtä. Terveydenhuollon edustajilla täydennetty Pohjanmaan ohjausryhmä ja osaamiskeskuksen asiantuntijaverkosto osallistuvat asiantuntijoina maakuntasuunnitelman Hyvinvointi – ja turvallisuusosion laatimiseen. Pohjanmaan liiton kumppaneina siinä ovat Vaasan Yliopisto, Stakesin Vaasan alueyksikkö sekä SONet BOTNIA. Suunnitteluun liittyi myös Terve ja hyvinvoiva Pohjanmaa – seminaarin valmistelu.

Konkreettisena tukena on maksullisena palvelutoimintana tehty Jokivarsikuntien yhteistoiminta-alueen hankkeen kompetenssiarviointi Keski-Pohjanmaalla yhteistyössä Keski-Pohjanmaan suunnittelijan kanssa.

- **Kehittäminen hankkeissa substanssialueilla**

Toimintakausi on ollut intensiivistä hankekehittämisen ja myös hankevalmisteluiden aikaa. Substanssilähtöisistä kehittämisyksiköistä kaavailtiin valtakunnallisesti pysyviä kehittämisen toiminta-rakenteita, mutta niiden kausi tällä konseptilla jäänee hyväksi välivaiheeksi. Osaamiskeskuksen, kuntien ja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän sitoutuminen kehittämisyksikköjen suunnittelemiseen ja niiden toiminnan tukemiseen on ollut vahva. Kaste-ohjelman mukaiset rakenteelliset ratkaisut palvelujen kehittämisessä alkavat olla ajankohtaisia sikäli, että sektori- ja substanssirajat ylittävän yhteistyön tarpeet näkyvät jo tähänastisen kehittämistyön perusteella reunaehtoina tai jatkokehittämistarpeina. Nämä tarpeet ilmenevät palvelujen toimivuuden ja niiden käyttäjien kannalta. Haasteena on, että tällaista toimintaa vastaava perus- ja erityisosaamisen karttuminen pystytään turvaamaan.

Seuraavassa on esillä hankkeita, joiden kanssa yhteistyössä SONet BOTNIA on toimintakauden aikana kehittänyt substanssialueiden osaamista ja palveluita. Lopussa kerrotaan tarkemmin osaamiskeskuksen roolista hankekehittämisessä. Osaamiskeskuksen suunnittelijoiden työnjaossa Etelä-Pohjanmaan suunnittelija vastaa varhaiskasvatuksen, Keski-Pohjanmaan suunnittelija vanhuspalvelujen ja Pohjanmaan suunnittelija vammaispalvelujen ja monikulttuurisuuden

ylimaakunnallisesta kehittämistyöstä. Vanhustyön ja varhaiskasvatuksen osuudet löytyvät siten muualta toimintakertomuksesta.

Ennaltaehkäisevä työ, lastensuojelu sekä monikulttuurisuus

Päätehtävänä lastensuojelun, ennaltaehkäisevän työn ja monikulttuurisuuden alueella on ollut turvata kehittämisen jatkuvuus. Perhekeskustoiminnan ja lastensuojelun avohuollon kehittämisessä on vahvistettu erityisosaamista sekä moniammatillista ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon kesken seuraavien hankkeitten avulla:

- Projektet Fyrklövern - Neliapila -hanke 2005–2007 (Isojoki, Kaskinen, Kristiinankaupunki, Närpiö)
- Regionutvecklare för socialservicen i svenska Österbotten 2005-2007 (Pohjanmaan ruotsinkieliset kunnat)
- Vaasan perhekeskus-hanke 2007–2009
- Pohjanmaan lastensuojelun kehittämisyksikkö 2007–2009 (kaikki Pohjanmaan kunnat).

Lastensuojelun kehittämisyksikkö-hankkeen suunnittelu ja käynnistyminen kaksikielisenä laajensi kuntien yhteistyötä lastensuojelun alueella maakunnanlaajuiseksi. Tavoitteena on vahvistaa lastensuojelun avohuollon toimintaa niin, että asiakkaat saavat tarvitsemaansa laadukasta ja tasavertaista tukea asuinkunnasta riippumatta. Kehittämisyksikkö keskittyy lapsen ja perheen lähiverkostoon sekä viranomaisverkostoon voimavarana, erityisosaamista vahvistetaan kehittämällä työmalleja ja menetelmiä. Uuden lastensuojelulain mukaisen toiminnan jalkauttaminen kehittämisyksikön tukemana mm. lastensuojelutarpeen arvioinnissa (alkuarviointi) ja moniammatillisen asiantuntijaryhmän käynnistymisessä ovat tärkeitä. (http://www.jakobstad.fi/barnskydd/fi/).

Vuoden 2008 syksyn aikana Pohjanmaalla panostettiin Kaste-hankehaun valmisteluissa varsin laajaan ja monipuoliseen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittämishankkeeseen, joka on osa Väli-Suomen kokonaishanketta. Hankkeen avulla on tarkoitus hakea toimintamalli lasten, nuorten ja perheiden palveluihin niin, että palveluja uudistetaan laajempana kokonaisuutena rakenteellisesti eri sektorien rajat ylittäen. Lisäksi erityispalveluja kehitetään tukemaan peruspalveluja erilaisilla toimintavaihtoehdoilla ja että palvelut tuodaan suoraan lasten ja nuorten toimintaympäristöihin. Valmistelu tehtiin yhteistyössä kuntien sosiaali- ja terveystoimen, Lastensuojelun kehittämisyksikön, Nopusin sekä Vaasan sairaanhoitopiirin kesken Stakesin alueyksikön ja SONet BOTNIAn koordinoimana. Hankesuunnitelmaan sisältyy vahvasti myös monikulttuuristen palvelujen ja toimintatapojen kehittäminen vahvistamalla kaksisuuntaista integraatiota. Nopus on osallistunut hankevalmisteluihin ja on tuottanut tietoa monikulttuurisuusteemaan pohjoismaisesta näkökulmasta.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen ja osaamisen kehittämisessä on edetty nopeasti niin maakunnanlaajuisessa kuin sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyössä. Yhteinen kehittämistyö sisältää samanaikaisesti myös yhteistyön opettelemista yhä useampien toimijoiden kesken.

Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen valtakunnallisessa kehittämisessä ajankohtaista on ollut lainsäädäntöuudistuksen valmistelu, palvelusuunnitelmien korostaminen sekä henkilökohtaisen avun, kuljetuspalvelujen ja tulkkipalvelujen kehittäminen. Vammaispalveluhankkeittemme avulla olemme pysyneet näistä ajan tasalla ja valtakunnallisia kaikuja on kantautunut alueelle hyvin työkokouksissa ja hankkeitten käytännön toteutuksessa. Hanketyöntekijät ovat olleet aktiivisesti mukana vammaisalan valtakunnallisessa yhteistyössä, työryhmissä ja verkostoissa ml. vammaistyön osaamiskeskusverkostossa, joka kokoontui toimintakaudella myös SONet BOTNIAn järjestämänä. Hankkeita ovat

- Utvecklande av IT-baserad färdtjänst i Vasaregionen 2006-2008 (Mustasaari ja Vaasa)
- Vaasan seudun henkilökohtaisen avun keskus 2007–2009 (Maalahti, Mustasaari, Vaasa)
- Pohjanmaan maakuntien autismin kirjon palveluiden verkosto – hanke 2007–2009 (Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa)
- Vammaistyön verkostoitunut kehittämisyksikkö Keski-Suomessa, Keski-Pohjanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla - POKEVA 2007–2009.

Vammaispalvelujen kehittämisen taustalla alkujaan vaikuttanut Pohjanmaan maakuntien vammaistyön kehittäjäryhmän toiminta päätettiin ja sen jäsenistöä siirtyi uuden kehittämisyksikköhankkeen ohjausryhmään. Kehittämisyksikkö Pokevan toiminnalla tuetaan vammaisten henkilöiden lähipalvelujen kehittämistä sekä asiakastyötä tekevien erityisosaamisen karttumista. Näiden lisäksi toimintamallien kehittämisessä (oppaat, mallinnukset, koulutukset) on vahvasti mukana palvelunkäyttäjien näkökulma. Asiantuntijaryhmät työskentelevät varhaiskuntoutuksen, haastavan käytöksen ja palveluohjauksen kehittämisessä. Asumispalvelujen kehittämisessä pyritään helpottamaan toimintakykyä vastaavan asuminen löytymistä. Hankkeen toiminta-alue kattaa Pohjanmaan maakunnat sekä Keski-Suomen. Näin haluttiin turvata asiantuntemuksen kehittämisessä tarvittava tarpeeksi laaja yhteistyö ja väestöpohja hankkeelle. http://www.eskoonpalvelukeskus.fi/default.aspx?id=177

Samoin, Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän hallinnoimana, pohjalaismaakuntien alueella kehitetään autismin erityisosaamista, asiantuntijoiden verkostoitumista ja konsultointimahdollisuutta. Autismin kirjoon liittyviä kuntoutusväyliä ja niiden solmukohtia selkiinnytetään eri sektoreiden ammattilaisten kesken elämänkaaren mukaisesti. Ks. http://www.eskoonpalvelukeskus.fi/default.aspx?id=165

Pohjanmaalla kuntien vammaistyön sosiaalityöntekijät jatkoivat kokoontumisia kuljetuspalveluhankkeen ja henkilökohtaisen avun hankkeen yhteydessä. Kokoontumisten tarkoituksena on etsiä yhteisiä linjauksia ja toimia vertaistuen foorumina.

Syksyn 2008 aikana Pokeva-kehittämisyksikkö ja SONet BOTNIA koostivat Pohjanmaan maakuntien, Keski- ja Itä- Suomen yhteistä vammaispalvelun rakenteiden ja prosessin kehittämisen hankevalmistelua. Kaste-hankkeen sisältö suunnattiin erityisosaamista vaativiin palveluihin, yhteistoiminta-alueiden vammaispalvelujen rakenteen pilotointiin lähipalvelupainotteisesti sekä täydennyskoulutusjärjestelmän kehittämiseen. Nopusin tuottaman tiedon avulla pohjoismaista näkökulmaa voitiin hyödyntää hankevalmisteluissa. Lisäksi tehtiin aloite vammaistyön osaamiskeskusverkostoton kautta vammaispalvelujen käsikirjan laatimisesta, jotta tehty kehittämistyö materiaaleineen ja lomakkeineen tulisi laajemmin valtakunnallisen

levitykseen lastensuojelun käsikirjan tapaan. Verkostossa osallistuva Stakesin edustaja on selvittänyt asian rahoitusmahdollisuuksia.

Päihde- ja mielenterveystyö

Päihde- ja mielenterveystyön kehittämiseen on koettu tarvetta nimenomaan lähityön näkökulmasta ja moniammatilllisena yhteistyönä. Tällaisia hankkeita ovat olleet

- Serveri – sosiaalisen kuntoutuksen mallintaminen 2005 – 2007 (Vaasa)
- Jäljillä-hanke – Projektet på spåret 2006-2008 (Kaskinen, Kristiinankaupunki, Närpiö)
- Lähde – hanke: Mielenterveysasiakkaiden palveluohjausmenettelyn kehittäminen 2006–2008 (Isokyrö, Laihia, Vähäkyrö, Vaasa)
- Pohjanmaan maakuntien päihdepalvelujen kehittämishanke (2008–2009).

Tässä palveluohjauksen sovellutusten kehittäminen kaksoisdiagnoosiasiakkaille ja mielenterveyskuntoutujille syrjäytymisen ehkäisemiseksi ovat olleet samalla sosiaalisen kuntoutuksen kehittämistä. Serveri-hanke palkittiin valtakunnallisilla asiantuntijapäivillä juuri näistä ansioistaan.

Kolmen pohjalaismaakunnan alueella toimii ennaltaehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön kehittämisessä laaja Pohjanmaa-hanke sairaanhoitopiirien koordinoimana. Seudullinen päihdestrategiatyö kuuluu Pohjanmaa- hankkeen ja myös Jäljillä- hankkeen sisältöihin, missä osaamiskeskus on ollut lähinnä lausunnonantajan roolissa.

Osaamiskeskusten päihdepalvelujen kehittämishanke vastaa tällä hetkellä SONET BOTNIAn alueen päihdepalvelujen kehittäjäverkoston toiminnasta. Hankkeemme sisällöistä tarkemmin muualla toimintakertomuksessa ks. http://www.sonetbotnia.net/86.html .

- **Muut painopistealueet**

Järjestöyhteistyössä Pohjanmaalla toimii Vaasan alueryhmä STKL:n kehittämispäällikön vastinparina. Työryhmässä on edustettuna Vaasan kaupunki, järjestöt, Vaasan ammattikorkeakoulu ja SONet BOTNIA. Aluetyöryhmän tehtävänä on järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyön tiivistäminen. Työskentely keskittyi Vuorikodin sekä ikääntyvien ja vanhusten yhdistysten yhteistyön tiivistämiseen niin, että yhdistysten toimitiloja siirtyi Vuorikodin tiloihin. Yhdistyksistä syntyy näin kumppanuusryhmä ja niiden toiminta on lähellä palvelunkäyttäjiä. Lisäksi kolmannen sektorin asiantuntemusta hyödynnettiin maakuntasuunnittelutyössä (STKL, FSSF) ja vammaispalveluhankkeiden toteutuksessa.

Henkilöstön osaamista, riittävyyttä ja täydennyskoulutusta koskevat asiat ovat olleet esillä lähinnä hankevalmistelujen yhteydessä. Erityisosaamisen koulutustarpeita on tullut esille työntekijöiden tapaamisissa pääasiassa vammais- ja maahanmuuttajatyön hankevalmisteluissa ja kertovat siitä, että asiantuntemuksen turvaamista tarvitaan jatkossa näillä sektoreilla. Koulutuksen toteutuspuolella hankkeet ja erityisesti kehittämisyksiköt ovat järjestäneet sisältöjään tukevaa

täsmäkoulutusta henkilöstölle. Pohjanmaalle suunniteltiin ruotsinkielisen täydennyskoulutuksen organisoimiseksi hanketta lääninhallituksen koordinoimana ja osaamiskeskus osallistui työskentelyyn. Rahoituksen saanut SIFKO-center-hanke keskittyy lisäksi tutkimustiedon hyödyntämiseen työntekijöille.

Pohjanmaan alueella toimii sekä pohjalaismaakuntien vanhustyön kehittämisyksikkö että ruotsinkielinen Äldrecentrum Österbotten ks.
http://www.korsholm.fi/sv/document.aspx?docID=10720 ja
http://www.seinajoki.fi/sosiaalijaterveys/vanhustyonkehittamishanke/

4. Osaamiskeskustoiminnan näkökulma

Osaamiskeskuksen oleellisena tehtävä on ollut turvata elinkelpoisten hankkeitten syntymistä joko valmistelua koordinoimalla yhteistyössä kuntien kanssa tai antaen konsultaatiapua hankkeen suunniteltuvaiheessa. Hankkeitten tukeminen niiden elinkaaren mukaan myös ohjaus- ja työryhmissä on korostunut. Kumppanuuksien välittäminen hankkeille sekä verkostoihin kytkeytyminen liittyy osaamiskeskuksen tehtäviin välittäjäorganisaationa. Nopus-toiminnan avulla pohjoismaista tietoa on kytketty laajimpien hankkeiden suunniteluissa.

Osaamiskeskus on tukenut erityisesti hankkeitten itsearviointien suunnittelua suuntaamassa hankkeen toimintaa sekä arviointien sisällyttämistä hankkeen toimintatapoihin. Palvelunkäyttäjien näkökulmaa hankkeissa on vahvistettu tukemalla Bikva- arviointien tekemistä hankkeitten omana toimintana. Samalla tavalla on kehittämistyön menetelmänä jalkautettu mallinnusten tekemistä ja ainoastaan Serveri-hankkeen sosiaalisen kuntoutuksen mallinnus on tehty maksullisena palvelutoimintana. Sekä arvioinnit että mallinnukset ovat myös hankkeitten kehittämistyön dokumentointia ja tietoa voidaan jakaa muillekin kuin hankkeeseen osallistuneille.

Kehittämistoiminnassa on oleellista, että se vastaa alueensa tarpeita, niin kuntien kuin palvelunkäyttäjienkin näkökulmasta. Kehittämistarpeista saatava tieto on yhä enimmäkseen verkostojen ja jo karttuneen tiedon varassa. Osaamiskeskus kokoaa näitä tietoja välitettäväksi ja yhteen sovitettavaksi Väli-Suomen Kaste-toiminnassa. Haasteena on jatkossa se, että tietoa alueemme kehittämistarpeista olisi systemaattisesti saatavilla ja että kehittämislinjat sen pohjalta olisivat kauaskantoisempia. Tiedontuotanto, joka sisältäisi tietoa myös kehittämistoimien vaikuttavuudesta alueella, on tarpeen. Suunnittelun ja tavoitteenasettelun osalta kehittämistoiminnan sovittaminen yhteen maakuntasuunnittelun kanssa on tässä vaiheessa ollut avuksi. Osaamiskeskuksen tehtävänä on ollut osallistaa alueen asiantuntijoita tässä työskentelyssä.

Toimintakauden tavoitteista palvelurakenteen ja tuotannon kehittäminen yhteistoiminta-alueilla ja maakunnassa sekä henkilöstön riittävyys, osaaminen ja johtaminen tulevat Pohjanmaalla ajankohtaisiksi seuraavalla toimintakaudella. Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyö tulee tiivistymään ja tämän tukeminen ”sosiaalista” painottamalla on varmasti haasteellista.

Kaste-hankkeen eteneminen sekä laajojen hankkeiden koordinoiminen ja toteuttamisen onnistuminen yhteistyössä on tulevan kauden mielenkiintoisimpia tehtäviä.

Valtakunnallinen osaamiskeskustoiminnan organisointiuudistus tapahtuu myös tulevan toimintakauden aikana.

POHJANMAAN ALUEELLINEN OHJAJSURYHMÄ 2007 - 2008
Vaasan kaupunki/Sopimuskaupunki

Sosiaali- ja terveysjohtaja Juha Karvala, puheenjohtaja
Sosiaalityön ja perhepalvelujen tulosaluejohtaja Erkki Penttinen
Varajäsen koti- ja laitoshoidon tulosaluejohtaja Matti Paloneva

Seutukunnat

Johtava sosiaalityöntekijä, Margaretha Wikman Pietarsaari, Pietarsaaren seutukunta
Varajäsen sosiaalityöntekijä Liselott Blomberg Pietarsaari

Sosiaalijohtaja Yvonne Holming, Maalahti, Vaasanseutu
Varajäsen sosiaalijohtaja Viveca Söderberg, Oravainen

Sosiaalijohtaja Hanna-Maija Kokko. Vähäkyrö, Kyrönmaan seutukunta
Varajäsen sosiaalijohtaja Hannu Joutsela, Laihia

Johtava sosiaalityöntekijä Viola Broo-Rönnlund Kristiinankaupunki, Suupohjan rannikkoseutu
Varajäsen sosiaalityöntekijä Anette Hakala, Kristiinankaupunki

Koulutus, tutkimus ja kehittäminen

Sosiaali- ja terveyshallinnon professori Pirkko Vartiainen, Vaasan yliopisto
Varajäsen yliassistentti Seija Ollila

Osastonjohtaja Raimo Koivisto, Vaasan ammattikorkeakoulu
Varajäsen pt. tuntiopettaja Ahti Simola

Vt. yliopettaja Ralf Lillbacka, hälsovård och det sociala området, Svenska yrkeshögskolan
Ei varajäsentä

Kehittämiskonsultti Marjo Hannu-Jama Nopus
Varajäsen kehittämisjohtaja Sinikka Mäenpää Vaasan sosiaali- ja terveystoimi

Kehittämispäällikkö Maritta Vuorenmaa, Stakes Vaasan alueyksikkö ja Pohjanmaa hanke
Ei varajäsentä

Aluekehitysjohtaja Varpu Rajaniemi, Pohjanmaan liitto, varapuheenjohtaja
Ei varajäsentä

Palvelun tuottajat, järjestöt

Projektivastaava Anne Salovaara Irti huumeista ry
Varajäsen johtaja Virve Airaksinen, Kriminaalihuoltolaitos

Al. sosiaalijohtaja Ossi Pursiainen, Kårkullan kuntayhtymä

Aluesihteeri Marjo Luomanen Lihastautiliitto edustaa alueen 20 vammaisjärjestöä
Varajäsen aluesihteeri Taina Hissa Aivohalvaus- ja dysfasialiitto

Toiminnanjohtaja Maija Nyystilä, Vaasan Setlementtiyhdistys ry
Varajäsen toiminnanjohtaja Seija Risberg, Vaasan ensi- ja turvakoti ry

SONet BOTNIA

Kehitysjohtaja Juha Luomala ja kehittämissuunnittelija Tuula Mulju